

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC148
Zaaknummer Klachtencommissie 2010T199

datum uitspraak 24/04/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. T.A. Hekster, advocaat te [plaats],

te voldoen door:

de Congregatie der Passionisten,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier (met een bijlage van verzoeker) voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 1 juni 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 2 mei 2012 met zaaknummer 2010T199, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 4 februari 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 5 september 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Hekster heeft namens verzoeker hierop geantwoord bij brief van 3 december 2012. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren en heeft dat gedaan bij brief van 4 februari 2013.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker heeft wijlen [naam] (hierna te noemen: [naam]) ontmoet in [jaartal]. [naam] had een kajuitjachtje waarmee hij over de Maas toerde. Op uitnodiging van [naam] is verzoeker, veelal met andere kinderen, weekenden lang weggeweest met [naam] op diens boot. Er waren geen volwassenen bij. Verzoeker is ook regelmatig naar het [klooster] in [plaats] gegaan, alwaar hij [naam] ook ontmoette. Verzoeker is in de periode van 1975 tot en met 1981 ernstig en herhaaldelijk misbruikt, zowel op de boot als in het klooster. Het misbruik vond in eerste instantie met name 's nachts plaats, maar later ook overdag. Het misbruik begon met betasting van intieme delen over en weer en wederzijds aftrekken. Gaandeweg vonden ook over en weer orale seksuele handelingen plaats. In een later stadium heeft [naam] verzoeker ook een aantal keren anaal gepenetreerd, hetgeen zeer pijnlijk was. Het misbruik vond tijdens het watersportseizoen (van april tot en met eind oktober) bijna ieder weekend plaats. [naam] nam ook alcoholhoudende drank mee aan boord van de boot. Ook hebben de jongens onderling vergaande seksuele handelingen verricht in het bijzijn van [naam]. Vaststaat dat [naam] met de jongens, waaronder verzoeker een soort 'pact' had gesloten om te zwijgen over datgene wat op de boot gebeurde. Het misbruik heeft gedurende een periode van zes jaar plaatsgevonden en verzoeker was bij aanvang van het misbruik 12 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 2 mei 2012 (met zaaknummer 2010T199) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 14 mei 2012, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op jonge leeftijd, te weten twaalf jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd te weten gedurende een periode van zes jaren.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, aftrekken en orale seksuele handelingen over weer, en het moeten ondergaan van anale penetraties.
- Het misbruik heeft regelmatig plaatsgevonden, in die zin dat het tijdens het watersportseizoen nagenoeg ieder weekend plaatsvond.
- Het misbruik ging gepaard met alcoholhoudende drank die door [naam] werd meegenomen.
- Vaststaat dat [naam] aanwezig was terwijl de jongens ook onderling vergaande seksuele handelingen verrichtten en dat hij daar een rol in heeft gehad, althans niets heeft ondernomen om dat te doen stoppen.
- Het misbruik ging gepaard met een soort van geheimhoudingspact.

-Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de psychische/psychiatrische problematiek van verzoeker.

Het misbruik is op grond van de hiervoor genoemde omstandigheden als uitzonderlijk misbruik als bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling aan te merken.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 5 september 2012 heeft mr. Hekster namens verzoeker bij brief van 3 december 2012 de vermogensschade van verzoeker nader onderbouwd. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Tengevolge van het misbruik heeft verzoeker niet het gewenste middelbare schoolonderwijs succesvol kunnen doorlopen. Ondanks een Havo/Vwo Cito-score, is verzoeker afgezakt naar de Mavo en heeft hij daar twee keer gedoubleerd, waarna hij de school (zonder diploma) diende te verlaten. Verzoeker is daarna gaan werken in diverse banen en heeft zijn dienstplicht heeft vervuld. Het niet beschikken over de benodigde diploma's heeft geleid tot een grote economische kwetsbaarheid bij verzoeker.

Door een ongeval in [jaartal] is verzoeker volledig arbeidsongeschikt geraakt. Later in zijn leven heeft hij alsnog een deel van een opleiding aan de Hogeschool gedaan, maar ook die opleiding heeft hij door het misbruik niet kunnen afronden. Het volgen van dit hogere onderwijs heeft geleid tot hoge studie-uitgaven (collegegelden), die verzoeker vergoed wenst te zien. Ook maakt verzoeker aanspraak op vergoeding van gemaakte therapiekosten. Verzoeker wijst tenslotte op de grote immateriële schade die hij heeft geleden wegens het misbruik.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor een door de Compensatiecommissie vast te stellen schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 14 mei 2012 gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld.

Verweerder laat de uiteindelijke vaststelling van het schadevergoedingsbedrag ter beoordeling van de Compensatiecommissie. Wel wijst verweerder op schadeveroorzakende factoren in de privé-situatie van verzoeker voorafgaande aan het misbruik. Verweerder is voorts van oordeel dat de arbeidsongeschiktheid van verzoeker voortkomend uit een ongeval, in een te ver verwijderd verband ligt met het misbruik, om de gevolgen in redelijkheid voor rekening van verweerder te laten komen.

Verweerder concludeert bereid te zijn de in redelijkheid aan verweerder toe te rekenen schade aan verzoeker te willen vergoeden en verweerder wenst daarmee zijn excuses en zijn erkenning voor het verzoeker aangedane leed te onderstrepen.

overweging compensatiecommissie over omvang schade

4.4 De Compensatiecommissie neemt tot uitgangspunt dat verzoeker het slachtoffer is geweest van seksueel misbruik, toerekenbaar aan een persoon verbonden aan een R.-K. instelling. De Commissie gaat er daarbij van uit dat het misbruik een aanvang nam toen verzoeker 12 jaar oud was. Dit misbruik wordt hierdoor gekarakteriseerd, dat verzoeker -later ook met een buurjongen en een ander vriendje- tijdens weekenden mee uit varen ging op een kajuitjacht van de dader.

4.5 De Compensatiecommissie verstaat het betoog van verzoeker aldus, dat hij tengevolge van het jegens hem gepleegd seksueel misbruik niet de opleiding heeft kunnen volgen die voor hem wat betreft het intellectuele niveau binnen de mogelijkheden lag. In plaats van een VWO-opleiding te volgen is hij na een doublure op de Mavo van school gegaan. Vervolgens heeft hij na een baantje bij de HEMA zijn dienstplicht vervroegd vervuld.

4.6 Dat verzoeker meer mogelijkheden had dan het gedeeltelijk volgen van een Mavo-opleiding blijkt uit het feit dat hij veel later zijn toelatingsexamen voor de Hogeschool Arnhem-Nijmegen met succes heeft afgelegd en dat hij een aantal jaren aan die hogeschool een opleiding heeft gevolgd.

4.7 Zoals verweerder in het verweerschrift van 4 februari 2013 niet ten onrechte stelt is het buitengewoon lastig een hypothetische prognose te maken hoe de opleiding en het arbeidzaam leven van verzoeker zou zijn verlopen, indien het misbruik niet had plaatsgevonden. Dat is in het algemeen het geval bij het begroten van de gevolgen van een ongeval of een geestelijke beschadiging, ontstaan door en toerekenbaar aan een inbreuk op de lichamelijke en geestelijke integriteit, zoals waarvan hier sprake is.

4.8 Dat verzoeker meer mogelijkheden had dan een gedeeltelijke Mavo-opleiding is in voldoende mate aannemelijk gemaakt. Er zijn echter ook andere factoren die van invloed zijn geweest op de loopbaan van verzoeker, zoals verweerder terecht opmerkt. De vraag is echter of die andere factoren toerekenbaar zijn aan verzoeker zelf of aan derden.

4.9 Niet gesteld, noch is gebleken, dat het verzoeker tijdens zijn militaire dienst overkomen ongeval dat heeft geleid tot een arbeidsongeschiktheidsuitkering, uitsluitend aan hem zelf zou zijn toe te rekenen. Dat brengt mee dat die uitkering op zich niet afdoet aan de schadevergoedingsaanspraak van verzoeker op verweerder waar het betreft arbeidsvermogensschade.

4.10 Waar verweerder spreekt over de situatie thuis tijdens de jeugd van verzoeker, is de Compensatiecommissie van oordeel, dat ook die omstandigheden niet als een vorm van eigen schuld aan verzoeker toerekenbaar zijn. Bovendien betekent die thuissituatie niet, en zeker

niet zonder meer, dat het aannemelijk is dat hij wat betreft zijn carrièreverloop daardoor ook concrete vermogensschade zou hebben geleden, het seksueel misbruik weggedacht.

4.11 Bepalend is kortom of de andere factoren dan het seksueel misbruik voor rekening zouden komen van verzoeker zelf en in zijn risicosfeer zouden liggen, hetgeen naar de mening van de Compensatiecommissie niet het geval is.

4.12 Daarmee is echter nog niet vastgesteld in welke mate het seksueel misbruik tot concrete schade heeft geleid. Verzoeker is in [jaartal] [beroep] geworden en heeft een eigen [onderneming] gestart. Uiteindelijk heeft het ongeval in [jaartal] geleid tot een volledige arbeidsongeschiktheid.

4.13 Alle feiten en omstandigheden in overweging genomen is de Compensatiecommissie van oordeel, dat in dit geval de aan het seksueel misbruik toerekenbare vermogensschade naar redelijkheid en billijkheid geschat dient te worden. Dat hij een aantal jaren een zeer beperkt inkomen heeft gehad en dat hij, het seksueel misbruik weggedacht, een hogere opleiding had kunnen realiseren, brengt mee dat de toerekenbare schade als aanzienlijk kan worden aangemerkt. De Compensatiecommissie is van oordeel dat een bedrag van in totaal €50.000,- geadviseerd dient te worden ter compensatie van het onderhavige misbruik.

4.14 De Compensatiecommissie merkt hierbij op dat de omstandigheid dat verzoeker heeft moeten ervaren dat zijn huwelijken zijn mislukt en dat hij ernstige psychische problemen heeft ondervonden aspecten zijn, die met name meewegen in het kader van de beoordeling van de smartengeldcomponent.

4.15 Verzoekster heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €2.401,25.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van €50.000,-- te betalen aan verzoeker alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €2.401,25 te betalen aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. R.Ph. E. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 24/04/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter